

Kote (籠手) a késői *Heian* és a késő *Kamakura*-korszakból.

Egy híres *Kote* pár a 14. század elejéről, amelyet helytelenül *Minamoto no Yoshitsune*-nak tulajdonítottak. Ez a típusú *Kote* volt a 11. és 13. századi páncélzat fő stílusa. Sajnos ez a legrégebbi típusú *Kote* amit eddig találtak.

Ebben a cikkben a kéz és a kar védelmére használt páncélokról beszélünk a 10. századtól a kései 13. század végéig. Ez igazán hosszú időnek tűnik, és valóban különböző stílusú kézvédőket használtak a *Heian* és a *Kamakura*-korszakának különböző háborúi során. Ezeket az elemeket általában a korszak páncélos harcosai viselték, nem pedig a gyalogos közkatonák, és ezért a lovas íjászat kiváló képességeit részesítették előnyben a *Kote* fejlesztésekor.

Az ilyen viselet azon a tényen alapult, hogy ebben a meglehetősen hosszú időszakban a szamurájok fő fegyvere az íj (és a ló) volt; ezt a hosszú karhoz simuló ujjast elsősorban annak érdekében vezették be,

hogy megakadályozzák a kar belsejének sérüléseit az íjhúrtól, és azt, hogy a húr nehogy beakadjon a ruha ujjába, a köpeny alatt, amelyek általában nagyon nagyok voltak a korabeli Japán divat stílusában. A következő logikus lépés az volt, hogy fémlemezket illesztettek a karvédőre a kar megvédésére kívülről, mivel az ellenséges nyílveesszők átszúrhatták az íjász karját.

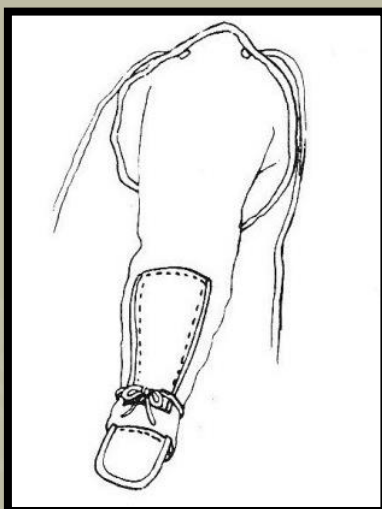
Fontos továbbá figyelembe venni a felkar és a váll védelmét a korszak nagy vállvértjeivel, az *Ōsode* (大袖)-val.

A *kote* (籠手) kifejezés a *Genpei* háború idejétől volt használatban, a későbbi időkben a *小手* karakterekkel is írták.

A *kote* részei: a *teko* (手甲) *Ichi no zaban* (一の座盤) és a *Ni no zaban* (二の座) a fémlemez nevé a felső karon, *Kanmuri no ita* (冠板) volt. A felső részen általában sodrony volt az elemek között.

A korszak páncélzatának fő stílusai feloszthatók *shino-gote* (篠籠手), *tsutsu-gote* (筒籠手), *ubu-gote* (産籠手) és *namazu-gote* (鯰籠手), amelyet *Yoshitsune kote* néven is ismert volt.

Kezdjük a *Heian*-időszak béli *Kote*val. Annak ellenére, hogy az *Edo*-kor tudósai arra törekedtek, hogy szigorú rendszert és szójegyzéket hozzanak létre a japán páncélok és fegyverekkel kapcsolatban is, természetesen itt is található sok a kivétel.

A Heian-korszak rekonstrukciója a 11. és 12. századi stílus (rajzolta: Y.Sasama). Feltételezik, hogy a lemezt ruházat is elfedhette. Ebben az időszakban nem használtak lemezeket és sodronyt a felkarra; a felső régió védelmét az Ōsode látta el.

Valójában nincsenek semmilyen régészeti leletek ebből a korszakból, és általában csak nagyon kevés ábrázolással rendelkezünk a páncélokról.

Beletekintve a *Ban Dainagon Ekotoba* (伴大納言絵詞) láthatunk olyan *Kote*-t, amely a karokat védi egészen a kéz hátáig, de úgy tűnik, hogy nincs rajtuk *Zaban*, tehát nincsenek lemezek a karokon.

Azt feltételezték azonban, hogy ezeknek a *Kote*-knak fémlemezek vannak bevarrva a ruhák belsejébe és a ruhák alatt beburkolják a kart, így azt gondolom, hogy egy *Ubu-gote*-ről (karvértről) (産籠手) beszélhetünk.

Egy kép a *Ban Dainagon Ekotoba*-ból (A nagyszerű *Ban* miniszter meséje). Nagyon nehéz aprólékos részleteket találni a 12. századi japán fegyverekre és páncélokra, például hogy miként néztek ki a *Kote*-k e korszakban.

A késői *Heian*-periódustól kezdve *Ubu-gotet* (karvértet) találhatunk az *Nenjugyôji emakiban* is (Nenjugyôji tekercesek), és látszólag ugyanolyan *kote* ábrázolások találhatók a *Kokawaderaengi emaki*-ban (粉河寺縁絵巻), valamint a *Shôgunzukaengi emaki*-ban (将軍塚縁起絵絵). (Az *emaki* elentése: japán illusztrált kézi tekercs.)

Tehát feltételezzük, hogy a *Zabant* a késő *Heian*-kortól a korai *Kamakura*-korszakig (a 11. és a 12. században) vezethették be.

A *Shôgunzukaengi emaki*. Az ábrázolás meglehetősen kezdetleges, de amit a karon láthatunk, az valószínűleg egy *Ubu-gote*.

Nem meglepő, hogy ilyen kevés adatunk van a páncélokról, mert szinte csak ilyen minőségű képek maradtak fent a 11. és a 12. századból. A felhasználható ábrázolások száma igen alacsony.

Kérdéses, hogy ez a *Kote* megvédte-e az alkart és a kezeket, különösen a nyilaktól, amelyek a csatatér fő veszélyforrásai voltak az íjászok számára.

Nem találunk, olyan ábrázolást a 12. század képein, hogy a gyalogos katonák viselték volna ezeket a kézvédő fémlemezeket, és nem feltételezhetjük, hogy ezek a kézvédő lemezek lennének olyan kiválóak, hogy megakadályozzák a kard vagy a lándzsa csapásokat, mivel tudomásunk szerint ezek a védő lemezek csak az alkarokon voltak. Sőt, ezek a *kote-k* nem védték meg a kar belsejét sem, de így tették könnyebbé az íjászatot, és valószínűleg azért is, mert ezek a belső területek kevésbé voltak kitéve a bejövő nyilaknak a szamurájok számára, akik ezt viselték.

A *Kamakura*-korszak felé haladva több ábrázolással találkozhatunk, és jobban kidolgozott részleteket. Ebben az időszakban vezették be a felső *Zaban*-t, valamint a *Hijigane*-t (肘金), ami egy kis kör alakú lemezt a könyék körüli részen, amely lecsökkentette a becsapódások hatását a könyök régióban.

Hijigane (肘金).

Ebben a témakörben a *Heiji monogatari emaki* az egyik legjobb információ és részletforrás a korabeli japán *kote*-ről. Bár a tekercs a 13. században született, a műben a 12. század fegyvereit és páncéljait ábrázolta.

Egy jelenet a *Heiji monogatari emaki*-ből, különféle típusú *Kote*-kat ábrázolva.

Nagyon népszerű és még mindig elterjedt az a feltételezés, hogy a korszak japán harcosai csak egy *kote-t* hordtak a bal karon az íjászat megkönnyítése érdekében. Ennek az érvnek egyik fő buktatója, abból a tényből fakad, hogy a japán *kote-t* már eleve az íjászat megkönnyítésére optimalizálták! Tehát nem volt értelme csak egyet viselni, bár az igazság az, hogy vannak olyan ábrázolások, amelyekben a harcosoknak csak a bal karjukon van *kote*. Lehet, hogy a jobb oldali *kote-t* a páncél alatt viselt alsó buggyos ruha ujj borította. *Karl Friday* kijelenti, hogy a korszak elit *bushijai* gyakran mindkét karon viseltek *kote-t* (nem pedig csak a nyilazó kézen, amely a kevésbé gazdag harcosok körében volt elterjedt gyakorlat).

A *Kamakura* középső és késői korszakának (13. század) további nagyon hasznos ábrázolásai a *Moko Shurai Ekotoba* (襲来絵詞), a *Gosannen Kassen Ekotoba* (後三年合戦) és a *Tsuchigumo Zoshi Emaki* (土蜘蛛草紙絵巻).

Ezekben a tekercsekben megtalálhatjuk az összes fent említett *kote* stílust, de ami a legfontosabb, hogy egy lépést tettek a magasabb színű díszítések felé és a sodrony használatával a lemezek összekapcsolásában, ami már a 13. században is megfigyelhető volt.

Egy részlet a *Gosannen Kassen Ekotoba*-ból, amely a *Kote* páncél részleteit ábrázolja.

Egy másik fontos szempont, amelyet ebből a tekercsből megtudhatnak, az a tény, hogy a vért a kar belsejét is fedezi, bár itt már a spekulációk birodalmába lépünk, mivel csak az ilyen ábrázolások maradtak fent, és tárgyi bizonyítékok nem maradtak ebből a korszakból.

Ezen a képen látható a kar belső része, amelyet látszólag vért takar.

Különböző típusú lakkborításokat is láthatunk a kézvédőkön. A történelem ezen időszakára a korszak szamurájai már megteremtették hatalmukat, és ez a fegyverek és páncélok irányzatán is megfigyelhető. Kezdvé a meglehetősen durva és minimalista stílustól eljutva a különféle dekorációs formákkal díszített páncélokig.

A *Heiji monogatari emaki*-ban ábrázolt *kote* fekete lakkozásúnak tűnik, míg a *Moko Shurai Ekotoba*-ban ábrázolt *kote* inkább *Kondo*-nak tűnik, vagy egy fekete-lakkozott kivitelű, ami vagy *Kondō* díszítésű, vagy *Suemon* betétekkel van díszítve, ami egy címert formál.

A késő *Kamakura*-korszak felé a *tsutsu-gote* fejlődését is láthatjuk, és valószínűleg *shino-gota*-ból származott, mivel ebben a korszakban nagyon hasonlóak voltak.

Tsutsu-gote.

Shino-gote.

Feltételezzük, hogy a *tsutsu* stílusú fémlemezok a sarkaiknál vannak összeillesztve, ugyanúgy, mint a *suneate* (sípcsontvédő).

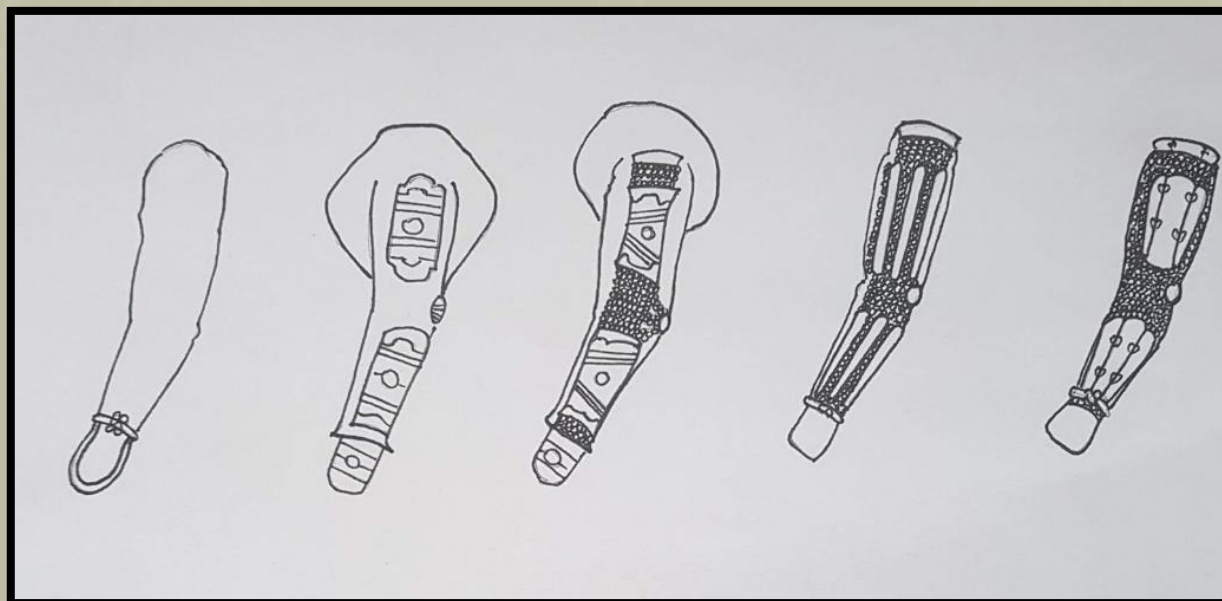
Szintén láthatunk a korszak kézvédőiben olyan darabokat is, amelyek már védték az ujjakat is. Ez ismét csak az íjászat megkönnyítésének érdekében történt.

A feketére lakkozott *tekō*-n *Sukashibori* díszítésekkel látták el hullámos formában, esetleg krizantémokkal egy ágon vagy pillangókkal, ezeket *Yoshitsune-gote*-nek (義経籠手) is nevezik. Mivel az ilyen gömbformájú *tekō* egy harcsa fejére (*namazu*, 鱈) hasonlít, az egész *kotét* *Namazu-gote*-nak (鱈籠手) is nevezték.

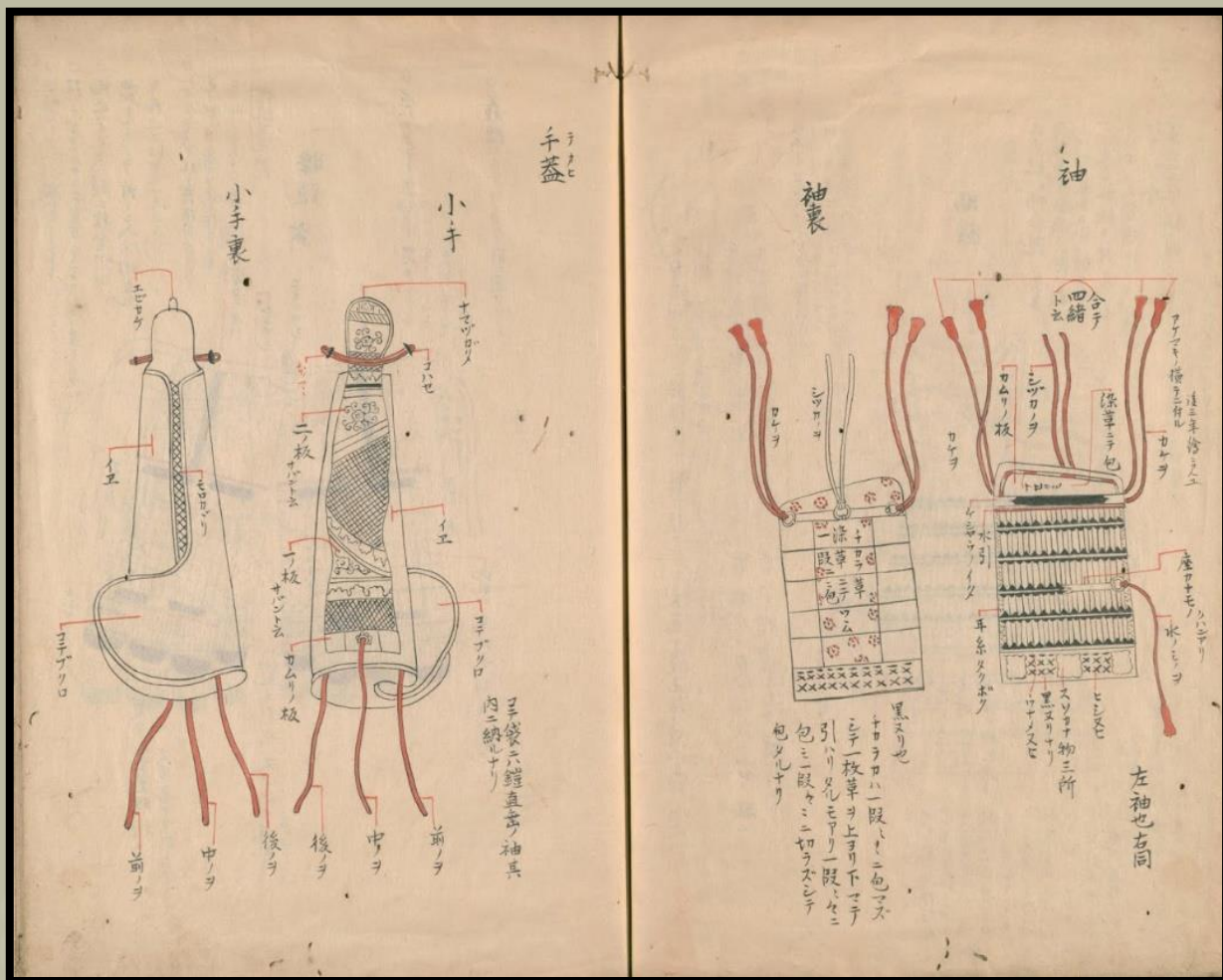
Yoshitsune-gote

Ezek a *Kamakura*-korszakig voltak használatban, és úgy tűnik, hogy a korszakban gyakorlatilag a *tekō* alapértelmezett formáját képezték.

A *Kamakura* korszak különféle stílusai; balról jobbra, *Ubu-gote*, korai *Namazu-gote*, késői *Namazu-gote*, *Shino-gote* és *Tsutsu-gote*. Úgy tűnik, hogy az *Ubu-gote* továbbra is használatban volt a korai *Kamakura* időszakban, de később eltűnt, amikor más stílusok megjelentek.

Úgy tűnik, hogy a gazdag samurájok számára a 12. és a 14. század elején a *Namazu-gote* stílus volt a legnépszerűbb, amelyet nagyobb és gazdagon díszített lemezekből készítettek; a későbbi verziókban sodronyt is használtak a lemezek összekapcsolásához.

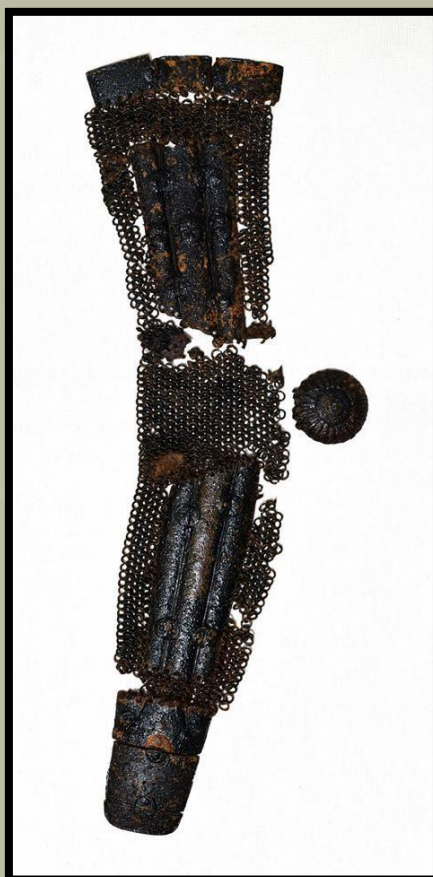

A Yoshitsune Kote és Sode részletei.

Yoshitsune Kote.

Úgy tűnik, hogy a *Shino-gote* a gyalogosok vagy a kevésbé gazdag samurájok viselete volt a 14. századig, később az elit is elkezdte őket alkalmazni, mivel a sodrony páncélzat igen széles körben elterjedt. Sodrony nélküli variációk is léteztek, és ebben az időtartamban a *Shino-gote*-t általában 3 vagy 4 hosszú és keskeny, lapos lemezből készítették, amelyek széleit a textilhez varrták, és általában sodronnyal kapcsolódtak.

Egy 14. és 15. századi *Kote* nagy valószínűséggel ugyanúgy lett összeállítva, mint a 13. századi telercek ábrázolásai szerint látható.

Úgy tűnik, hogy *tsutsu-gote* meglehetősen későn alakult ki a *shino* és a *namazu-gote* formatervezés összeolvadása eredményeként, bár az ilyen konstrukciók bizonyítékai már a 13. században is léteztek. Egy kissé mégis eltérnek a későbbi időszakoktól, mivel csak a karok külső részét védték, míg a későbbi verziók jobban fedték a karokat.

Original Source: <https://gunbai-militaryhistory.blogspot.com/2020/03/kote-of-late-heian-and-late-kamakura.html>